

ادبیات فارسی

درس معرفت آفریدگار

معنی لغات

خالق: آفریدگار	مرغزار: چمنزار	زار: ناتوان	ربیع: بهار	نظر: عقیده
غفلت: نادانی	گردون: آسمان	غنیمت: فرصت مناسب	موزون: دارای وزن و آهنگ	معرفت: شناخت

قالب شعری: غزل

- ❖ معنی بیت اول: باد بهاری از طرف چمنزار وزید و دوباره آواز پرندگانِ نالان که منتظر فصل بهار بودند، به آسمان رسید.
- ❖ نکته دستوری: بیت دو جمله دارد. باد بهاری: ترکیب وصفی / باد بهاری و ناله ی هر مرغ زار: نهاد
- ❖ معنی بیت دوم: ای انسان بلند شو و قدر فصل بهار و زیبایی های آن را بدان و از آواز قشنگ و خوش پرندگان و بوی گل ها، لذت ببر.
- ❖ نکته دستوری: بیت دو جمله دارد. فعل های خیز و شمار(امری)/ ناله ی موزون و بوی خوش: ترکیب وصفی
- ❖ معنی بیت سوم: گل ها، برگ ها و پرندگان(همه موجودات) در حال ستایش خداوند هستند و با خدا راز و نیاز می کنند.
- ❖ نکته دستوری: بیت چهار جمله دارد. در جمله چهارم(یاد خداوندگار) فعل خواند حذف شده است.
- ❖ آرایه: گل و برگ: مراعات نظیر(تناسب)/ بلبل و قمری: مراعات نظیر(تناسب)
- ❖ معنی بیت چهارم: از نظر انسان خردمند، برگهای درختان در فصل بهار، مانند کتابی است که بزرگی خدا را به ما نشان می دهد.
- ❖ نکته دستوری: بیت سه جمله دارد. برگ درختان، نظر هوشیار و معرفت کردگار ترکیب اضافی است. درختان سبز: ترکیب وصفی
- ❖ نکته آرایه: برگ درختان مانند دفتری: تشبیه / ورق و دفتر: مراعات نظیر(تناسب)

➤ قافیه

- ❖ مرغزار و زار / لاله زار / خداوندگار / کردگار

➤ واژه های مهم املائی:

خالق - خلق - افزایش - مرغ زار - غنیمت - ناله ی موزون - لاله زار - قُمری - هوشیار - معرفت

➤ کلمه های هم خانواده:

آفریدگار: آفریده، آفرینش	نالهِ: نالان، نالش	خَلق: خالق، مخلوق	نادانی: داننده، دانستنی
نعمت: انعام، مُنعم	غفلت: غافل، اغفال	معرفت: عرفان، تعریف	جنبش: جُنبان، جُنبنده

➤ تاریخ ادبیات:

تاریخ بلعمی: قرن چهارم بلعمی، تاریخ طبری را که محمدطبری به عربی نوشته بود، به فارسی ترجمه کرد. ایشان اطلاعاتی که در مورد تاریخ ایران بدست آورده بود را اضافه کرد و این کتاب به تاریخ بلعمی مشهور شد.

سعدی شیرازی: در شیراز متولد شد. برای تحصیلات به بغداد رفت. به مجموعه آثارش (کلیات سعدی) می گویند. دو اثر معروفش گلستان (به نثر همراه با نظم) و بوستان (به نظم) می باشد.